

Yttrande

Datum
2024-05-17

Mottagare
AB Baltic Grid/Ørsted

Yttrande i avgränsningssamråd om kabeldragning/nätanslutning för Skåne Havsvindpark

Swedish Pelagic Federation producentorganisation (SPF) företräder samtliga svenska fiskefartyg över 12 meters längd inom det pelagiska fisket efter bl.a. sill, skarpsill, tobis och makrill i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt och Östersjön samt ett antal fartyg mindre än 12 meter som fiskar kustnära längs Västkusten respektive i Östersjön. Våra medlemmar står varje år för ca 90% av den totala fiskade volymen i Sverige. Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter i detta avgränsningssamråd.

AB Baltic Grid (Ørsted) planerar att anlägga exportkablar från den planerade vindkraftparken Skåne Havsvindpark i SEZ utanför Skånes kust in till strandzonen i anslutning till Smygehamn och vidare till en anslutningspunkt till på land för uppkoppling mot det svenska elnätet. Ørsted har nu inbjudit till avgränsningssamråd för dragning av exportkablarna. SPF inkommer här med synpunkter kring kabeldragning till havs med anledning av den planerade parken. Kabeldragning på land har vi inga synpunkter kring.

SPF har i Länsstyrelsens beredning av förslag till beslut för av Skåne Havsvindpark kraftigt motsatt sig en vindkraftsetablering i det aktuella området. I området fiskar våra medlemmar (lokala fartyg) i första hand sill för konsumtion. Fångsten levereras som råvara till lokal svensk fiskberedning där den filéas. Detta regionalt viktiga yrkesfiske omöjliggörs av en vindkraftpark. Området är dessutom synnerligen olämpligt för vindkraftsetablering med hänseende torskens lek.

Oavsett vår generella inställning till vindkraftparken som sådan vill vi lyfta följande synpunkter vad gäller områden som är viktiga att belysa i en kommande MKB för exportkablarna.

Hänsyn till fisk och fiske

Kabelkorridoren passerar igenom ett riksintresseområde för yrkesfisket. Här bedrivs vanligen ett intensivt pelagiskt fiske framförallt under november-mars, beroende på kvotsituation och hur fisken ansamlas. Alla former av arbete på botten måste planeras in i tiden och anpassas genom tekniska lösningar och bästa tillgängliga tekniker, så att de får minsta möjliga effekt både på eventuell fisklek och så att yrkesfiskets bedrivande inte förhindras. SPF anser också att det måste tydliggöras om och hur bland annat torsk och sill kan påverkas av elkabeln under installation, drift och avveckling.

Suspenderat material kan medföra minskad flytförmåga för fiskägg som därmed riskerar att sjunka till botten där de inte överlever. Vidare kan suspendering medföra höjd dödlighet för larver. I djupområdet finns viktiga lekplatser för torsk, och kustnära viktiga lekområden för sill. Båda dessa arter är i bekymmersamma situationer avseende bestånd och rekrytering och alla

möjliga åtgärder bör vidtas för att de inte ska störas ytterligare i sin reproduktion. MKB bör tydliggöra vilka arter som använder det aktuella området för sin lek och för födosök, samt hur påverkan på dessa kan minimeras. Vidare är det viktigt att migrerande arter inte störs i sina vandringar. Detta är ytterligare ett område där mycket kunskap saknas och som behöver belysas i MKB.

MKB behöver också tydliggöra vilka ytterligare åtgärder som kan och bör vidtas för att minimera eventuell negativ påverkan på fisken. Om det förekommer arbete i områden med syrefattigt eller syrefritt sediment, eller med sediment som kan innehålla föroreningar, måste särskild hänsyn tas så att inte vattenkvalitén i det ovanliggande vattnet försämras på grund av dessa. I MKB behöver därför bottenens beskaffenhet vad gäller syrehalt och eventuella föroreningar tydligt beskrivas, liksom vilka kumulativa effekter som kan uppstå för fisk av olika arter och i olika livsstadier av en samtidig förhöjd grumling, minskad syrehalt och miljöfarliga ämnen.

Nedläggningsmetod och ansvar vid eventuell olycka

Kabeln måste vara ordentligt nedgrävd alternativt övertäckt (på bergigt bottensubstrat) så att inga olyckor kan ske med insnärning av fiskeredskap efter att den eventuella installationen är färdig. Företaget måste också tillse att sedimentet inte riskerar att erodera under kabeln så att det skapas fria spann eller fickor under denna som kan öka insnärningsrisken för fiskeredskap. Om en olycka skulle ske finns risk för skada på fiskeredskapet, fiskefartyget och kabeln men också för besättningens säkerhet. Om en olycka skulle vara framme och t.ex. trålen eller ett trålbord skulle skära ned i botten har de flesta av våra fartyg motorkapacitet att slita av en kabel. Därför är det också viktigt att tydliggöra ansvarsfrågan vid en eventuell (om än osannolik) olyckshändelse.

Elektromagnetiska fält

Vid driftsättning av en vindkraftpark uppkommer elektromagnetiska fält runt kablarna. Vilket djup kablarna läggs på samt om de för likström eller växelström har betydelse för hur starka eller svaga dessa fält blir. Studier visar att elektromagnetiska fält kan ha en negativ inverkan på t.ex. ål, men även annan fisk och kräftdjur. Det saknas ännu kunskap om och hur viktiga kommersiella arter som sill och skarpsill kan påverkas. SPF vill betona att eftersom det ännu saknas fullständig kunskap på området bör MKB redogöra så noga som möjligt för aktuellt kunskapsläge, samt möjliga försiktighetsåtgärder (t.ex. att skärma av kabeln mer, eller gräva ned kabeln djupare) för att minimera den elektromagnetiska strålningen.

Om ni har några frågor kopplat till vårt samrådsyttrande eller i övrigt om pelagiskt fiske kopplat till ert projekt är ni välkomna att kontakta oss.

**Vänliga hälsningar,
Malin Skog, SPF**

Malin.Skog@pelagic.se

Tel: 0731-508 708